

Please purchase a personal license.

Hà Nội, ngày 07-11 tháng 11 năm 2016

ICSID số ARB/10/5, Phán quyết ngày
13/5/2015

(1) Công ty Tidewater Investment SRL

(2) Công ty Tidewater Caribe, C.A.

kiện

Cộng hòa Bolivar Venezuela

Đề cương bài trình bày

1

- Số liệu thực tế

2

- Vấn đề pháp lý được các bên nêu ra

3

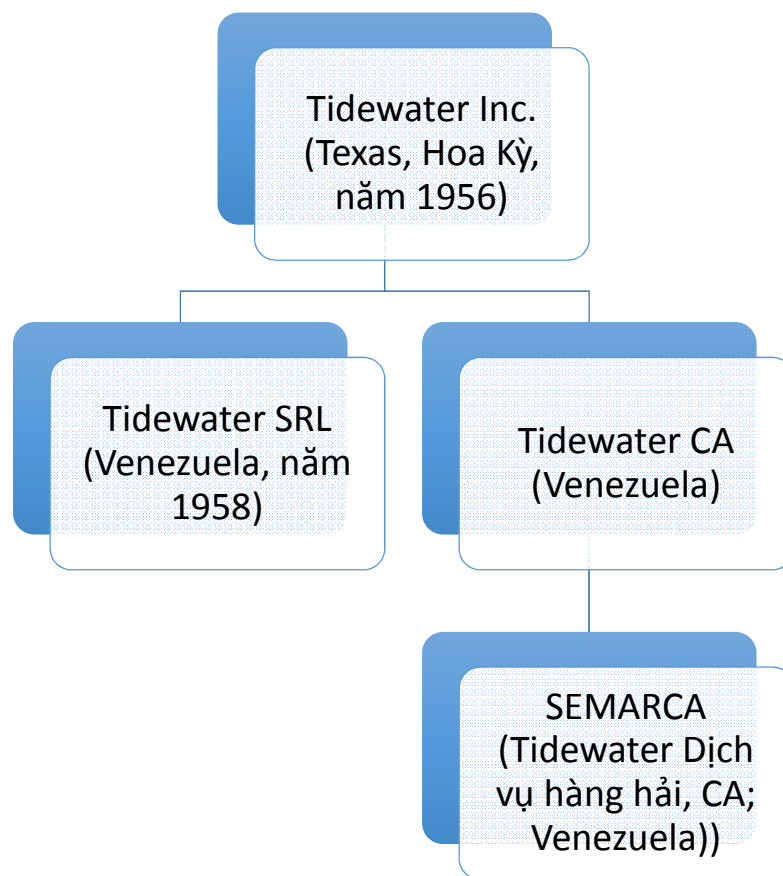
- Các vấn đề pháp lý chính phải quyết định

4

- Kết luận

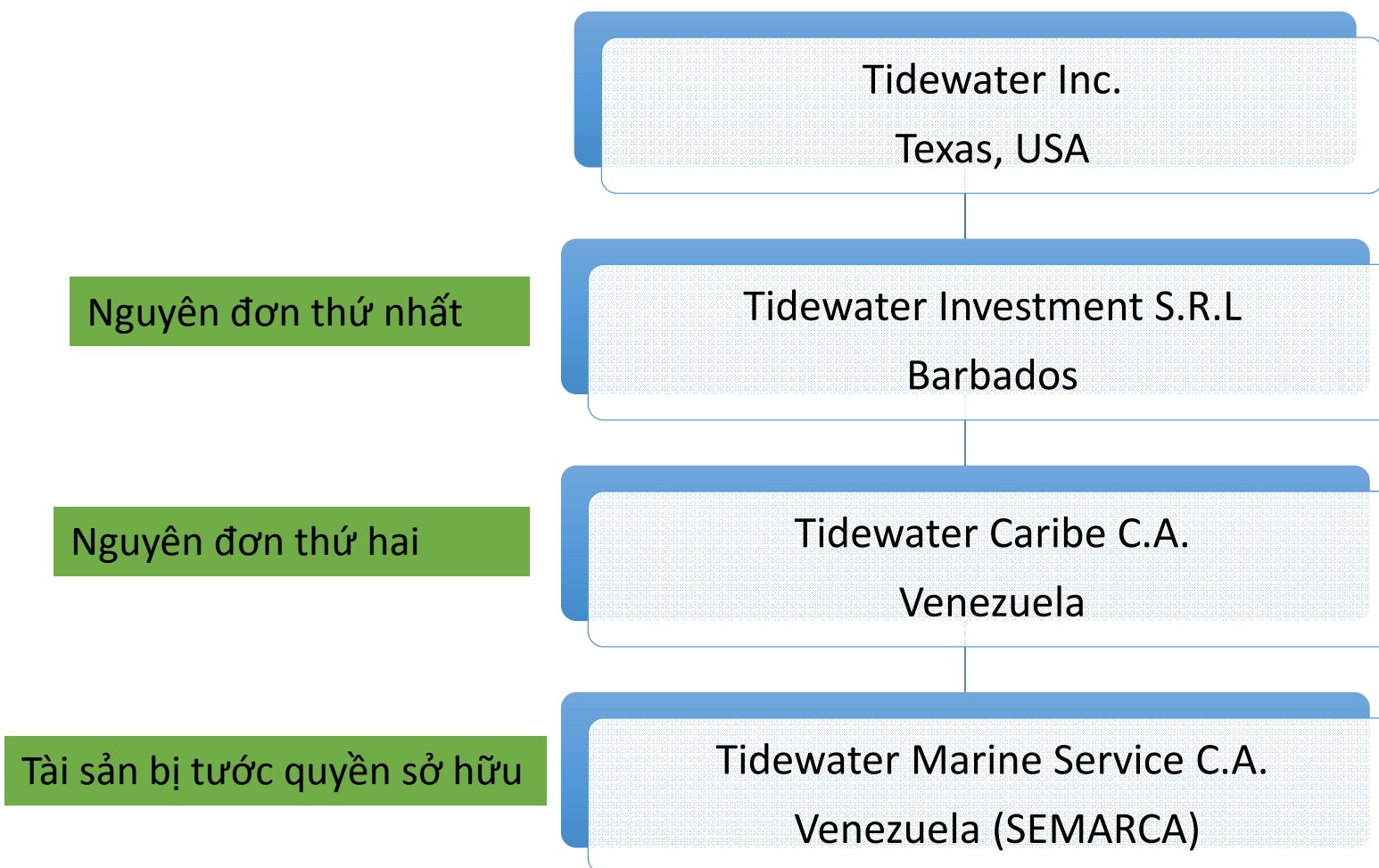
a. Số liệu thực tế

- Tập đoàn Tidewater ---- cấu trúc trước ngày 9/3/2009

a. Số liệu thực tế

- Tập đoàn Tidewater ---- cấu trúc sau ngày 9/3/2009

b. Số liệu thực tế

- **Cộng hòa Bolivar Venezuela**
- BIT: bảo hộ hiệp định đầu tư song phương giữa Barbados và Venezuela (ký năm 1994)

c. Các bước trước quyền sở hữu

Luật Bảo lưu: có hiệu lực vào ngày 7/5/2009, enacted on 7 May 2009, bảo lưu quyền của nhà được đối với các tài sản và dịch vụ liên quan đến các hoạt động chính về Hydrocarbon

Ngày 8/5/2009, Bộ Điện lực cho năng lượng và dầu khí ra nghị quyết rằng nguyên đơn và 37 công ty khác phải tuân theo Luật Bảo lưu này

Cùng ngày hôm đó, các tài sản của SEMARCA trên hồ bị tịch thu, bao gồm cả các trụ sở ở Canada và 11 tàu lớn

Ngày 12/7/2009, 4 tàu lớn ở Vịnh Paria cũng bị tịch thu

d. Thủ tục

Ngày 16/2/2010

Tidewater Group nộp đơn yêu cầu xét xử trọng tài theo ICSID kiện Venezuela căn cứ vào BIT giữa Barbados và Venezuela

Ngày 8/2/2013

Tòa trọng tài ra quyết định quyền xét xử trong đó quyền xét xử chiếu theo Điều 8 của BIT

Ngày 7/6/2013

Tòa thông qua, với sự nhất trí của các bên, một lịch trình thủ tục và sau đó các bên trao đổi phần biện hộ

Ngày 13/3/2015

Phán quyết cuối cùng được Tòa đưa ra

Tidewater Investment SRL and Tidewater Caribe, C.A. v. Bolivarian Republic of Venezuela (ICSID Case No. ARB/10/5)

Proceeding

Materials

Procedural Details

(a) Original Proceeding

Published Decisions

Available on the ICSID Website

- Decision on the Proposal for the Disqualification of a Member of the Arbitral Tribunal (December 23, 2010) [English \(Original\)](#)
- Procedural Order No. 1 (March 29, 2011) [English \(Original\)](#)
- Decision on Jurisdiction (February 8, 2013) [English \(Original\)](#); [Spanish \(Original\)](#)
- Award (March 13, 2015) [English \(Original\)](#); [Spanish \(Original\)](#)

(b) Revision Proceeding

Published Decisions

Available on the ICSID Website

- Decision on Application for Revision (July 7, 2015) [English \(Original\)](#); [Spanish \(Original\)](#)

(c) Annulment Proceeding

Published Decisions

Available on the ICSID Website

- Decision on Stay (February 29, 2016) [English \(Original\)](#)
- Decision sobre la Suspensión (February 29, 2016) [Spanish \(Original\)](#)

Đề cương bài trình bày

1

- Số liệu thực tế

2

- Vấn đề pháp lý được các bên nêu ra

3

- Các vấn đề pháp lý chính phải quyết định

4

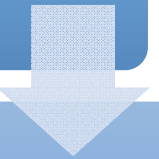
- Kết luận

2. Vấn đề pháp lý được các bên nêu ra

a. Phạm vi của việc tước quyền sở hữu

b. Tước quyền sở hữu: hThe expropriation:
hợp pháp hay không hợp pháp?

c. Các vi phạm khác đối với BIT với
Barbados

d. Bồi thường

a. Phạm vi của việc tước quyền sở hữu

Nguyên đơn

TIDEWATER

- Việc tước quyền sở hữu trực tiếp trụ sở, hoạt động và tài sản của SEMARCA trên Hồ Maracaibo, cũng như bất động sản do Tidewater Caribe C.A. tại Canada.
- Việc tước quyền sở hữu trực tiếp các tài sản ngoài khơi và hoạt động tại Vịnh Paria của Nguyên đơn.
- Hệ quả của tất cả những hành động của Bị đơn là việc tước quyền và lợi ích gián tiếp của Nguyên đơn trong công ty SEMARCA, bao gồm cả việc nắm giữ cổ phần.

Bị đơn

- Nguyên đơn đã nhầm lẫn giữa việc Nhà nước tước quyền sở hữu với việc giới hạn một lĩnh vực hoạt động trong phạm vi lãnh thổ.
- Luật Bảo lưu chỉ áp dụng đối với Hồ Maracaibo. Các tàu phục vụ trong Vịnh Paria bị tịch thu vì chúng chỉ được đăng ký và sử dụng trên vùng Hồ.
- Luật Bảo lưu không ảnh hưởng tới quyền sở hữu hay kiểm soát SEMARCA. SEMARCA tiếp tục nhận được các khoản thanh toán dưới tên mình và hoạt động sau khi Luật Bảo lưu có hiệu lực.

b. Tính hợp pháp của việc tước quyền sở hữu

Claimants

Việc tước quyền sở hữu của Bị đơn là bất hợp pháp vì không tôn trọng hai điều kiện quy định theo Điều 5(1) của Hiệp định: rằng việc tước quyền sở hữu phải được “bồi thường nhanh chóng, đầy đủ và hiệu quả”, và được thực hiện trên cơ sở không phân biệt đối xử.

Bồi thường: BIT với Barbados BIT quy định rằng bất kỳ việc tước quyền sở hữu nào cũng phải được bồi thường tính theo giá trị thị trường của khoản đầu tư bị trưng thu. Nếu Bị đơn không hoàn trả theo quy định BIT thì việc tước quyền sở hữu này bị bất hợp pháp.

Phân biệt đối xử: việc tước quyền sở hữu của SEMARCA là bất hợp pháp vì không phải tất cả các nhà cung cấp dịch vụ hỗ trợ hàng hải cho ngành công nghiệp năng lượng tại Venezuela trong trường hợp tương tự đều được đối xử bình đẳng. Các nhà cung cấp khác được đối xử ưu đãi hơn SEMARCA.

b. Tính hợp pháp của việc tước quyền sở hữu

Bị đơn

Đã tham gia vào các cuộc thảo luận về bồi thường với Nguyên đơn, nhưng các cuộc này đều không thực hiện được do lỗi của Nguyên đơn.

Chính phủ công nhận nghĩa vụ bồi thường. Việc tước quyền sở hữu không bị coi là bất hợp pháp nếu việc bồi thường chỉ là chưa được thanh toán.

Hành động không được thực hiện mang tính phân biệt đối xử

c. Những vi phạm đối với BIT khác

Nguyên đơn

1) Đối xử công bằng và thỏa đáng

“Bị đơn vi phạm kỳ vọng chính đáng của Nguyên đơn (bắt nguồn từ BIT và Hiến pháp của Venezuela) rằng khoản đầu tư của họ sẽ không bị trưng thu mà không bồi thường.”

2) Các biện pháp áp đặt hoặc phân biệt đối xử

“Điều 2(2) nghiêm cấm áp dụng các biện pháp áp đặt hoặc phân biệt đối xử gây thiệt hại tới các khoản đầu tư.”

3) Đối xử quốc gia và MFN

“Bản chất phân biệt đối xử trong hành vi của Bị đơn cấu thành sự vi phạm vô căn cứ đối với Điều 3 trong BIT.”

Bị đơn

1) Đối xử công bằng và thỏa đáng

“Điều 2(2) của BIT là tiêu chuẩn đối xử tối thiểu theo luật pháp tập quán quốc tế. Bị đơn là chủ quyền bảo lưu một số hoạt động cho mình (...). Lập luận này không thuyết phục vì Bị đơn đã thừa nhận nghĩa vụ bồi thường của mình.”

2) Các biện pháp áp đặt hoặc phân biệt đối xử, Đối xử quốc gia và MFN

“Những cáo buộc này đơn giản chỉ quay vòng cáo buộc của Nguyên đơn về việc tước quyền sở hữu mang tính phân biệt đối xử.”

d. Bồi thường

✓ Tiêu chuẩn bồi thường

✓ Ngày đánh giá mức bồi thường

✓ Các biện pháp đánh giá

✓ Các yếu tố đánh giá

Nguyên
đơn

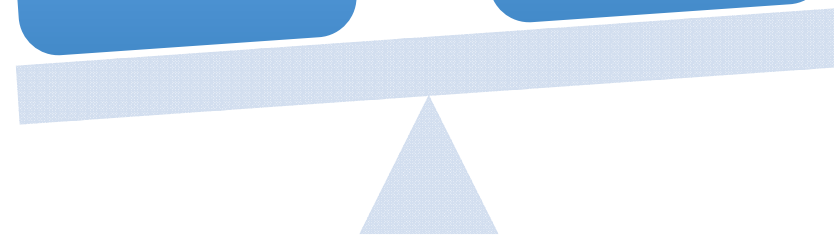
US \$ 217-234
triệu theo giá
tính sau

US \$ 103- 141
triệu theo giá
tính trước

Bị đơn

US \$ 1.68
triệu

Đề cương bài trình bày

1

- Số liệu thực tế

2

- Vấn đề pháp lý được các bên nêu ra

3

- Các vấn đề pháp lý chính phải quyết định

4

- Kết luận

3. Các vấn đề pháp lý chính phải quyết định

a. Tác động của việc tước quyền sở hữu (phạm vi)

b. Hợp pháp/ Bất hợp pháp?

c. Các nguyên nhân khác của hành động

d. Bồi thường

a. Tác động của việc tước quyền sở hữu

- Tịch thu tài sản của SEMARCA tại Canada ngày 8/5/2009
- Tịch thu tài sản của SEMARCA tại Corocoro ngày 12/7/2009

- Liệu những hành động tịch thu này có dẫn tới việc quốc hữu hóa hoặc tước quyền sở hữu không
- Hoặc liệu các biện pháp này có tác động tương tự như việc quốc hữu hóa hay tước quyền sở hữu không

a. Tác động của việc tước quyền sở hữu

Pope & Talbot

```
graph LR; A[Pope & Talbot] --- B[ ]; B --- C[Khoản đầu tư đã bị quốc hữu hóa hoặc biện pháp mang tính chất trưng thu]; B --- D[Liệu nhà nước đã tiếp quản việc quản lý và kiểm soát khoản đầu tư]; B --- E[Nhà nước hiện giám sát hoạt động của nhân công thuộc khoản đầu tư này]; B --- F[Nhà nước lấy doanh thu bán hàng của công ty];
```

Khoản đầu tư đã bị quốc hữu hóa hoặc biện pháp mang tính chất trưng thu

Liệu nhà nước đã tiếp quản việc quản lý và kiểm soát khoản đầu tư

Nhà nước hiện giám sát hoạt động của nhân công thuộc khoản đầu tư này

Nhà nước lấy doanh thu bán hàng của công ty

a. Phạm vi của việc tước quyền sở hữu

Tịch thu tài sản của SEMARCA tại Corocoro vào ngày 12/7/2009

Hợp đồng ngắn hạn

- Khoản đầu tư của Nguyên đơn tại Venezuela bắt đầu từ nhiều năm trước khi xảy ra việc tước quyền sở hữu của SEMARCA
- Hoạt động kinh doanh vẫn tiếp diễn tới thời điểm này
- Phù hợp trong việc xác định giá trị về tiền đưa vào việc kinh doanh, không phù hợp đến việc thành lập một quyền sở hữu có thể bị tước đoạt

Quyền sở hữu

- Cách hiểu rộng: việc tước quyền sở hữu có thể mở ra với bất cứ quyền nào vốn là đối tượng của một giao dịch thương mại (Tòa khiếu kiện giữa Iran và Hoa Kỳ ở Amoco)
- BIT và Luật Venezuelan: một khoản đầu tư có thể là sự thiện chí và bí quyết cũng như các tài sản vô hình và hữu hình khác, bao gồm cả quyền theo hợp đồng
- SEMARCA và Tidewater Caribe là những công ty chấp hành tốt và luật pháp Venezuela công nhận những tài sản này thuộc sở hữu của họ

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

Điều 5(1) trong BIT giữa Barbados-Venezuela

Việc tước quyền sở hữu phải:

- “vì mục đích công liên quan đến nhu cầu nội bộ của bên tham gia hiệp định”

- “trên cơ sở không phân biệt đối xử”

- “bồi thường nhanh chóng, đầy đủ và hiệu quả”

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

Sự phù hợp của tính hợp pháp hoặc bất hợp pháp của việc tước quyền sở hữu

- *Vụ Nhà máy Chorzów (Đức kiện Ba Lan)*

“Nguyên tắc thiết yếu được nêu trong khái niệm thực tế của một hành vi bất hợp pháp (...) là việc sửa chữa phải quét sạch tối đa mọi hậu quả của hành vi trái pháp luật và thiết lập lại bối cảnh trước đây khi chưa có hành vi đó xảy ra.” (PCIJ, 1927)

- *Amoco International kiện CH Hồi giáo Iran*

“Tòa trọng tài cho rằng vấn đề hợp pháp hay bất hợp pháp của việc tước quyền sở hữu có ảnh hưởng trực tiếp tới vấn đề bồi thường. (...) Nghĩa vụ sửa chữa mọi thiệt hại của chủ sở hữu tài sản bị chiếm đoạt phát sinh từ việc tước quyền sở hữu bất hợp pháp. (...) Mặt khác, việc tước đoạt quyền sở hữu hợp pháp phải dẫn tới việc thanh toán khoản bồi thường thỏa đáng hoặc theo đúng giá của tài sản bị tước đoạt.” (Tòa trọng tài khiếu kiện giữa Iran và Hoa Kỳ, năm 1987)

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

Sự phù hợp của tính hợp pháp hoặc bất hợp pháp của việc tước quyền sở hữu

TƯỚC ĐOẠT QUYỀN SỞ HỮU HỢP PHÁP

Bồi thường thỏa đáng
(giá trị tài sản tại thời điểm trưng thu)

TƯỚC ĐOẠT QUYỀN SỞ HỮU BẤT HỢP PHÁP

Bồi thường bằng hiện vật
(hoặc tiền tương đương với hiện vật đó)

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

“Bồi thường nhanh chóng, đầy đủ và hiệu quả”

- **Thực tiễn phán quyết trọng tài về đầu tư – các vụ ICSID**
Goetz kiện Burundi (năm 1999) – “việc không bồi hoàn nhanh chóng và đầy đủ chưa đủ để coi là phạm pháp theo luật quốc tế”
Comp. de Desarr. Santa Elena S.A. kiện Costa Rica (năm 2000)
Mondev kiện Hoa Kỳ (năm 2002)
- **Các học giả**
Jeswald W. Salacuse, Thomas W. Wälde and Borzu Sabahi, Irmgard Marboe...
- **Hướng dẫn của Ngân hàng thế giới**

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

- **Học giả**

“Việc đưa ra hoặc quy định khoản bồi thường một cách thiện chí (thậm chí nếu không đầy đủ, miễn là không bất hợp lý quá) cần bị coi đó là tước quyền sở hữu hợp pháp”

Ripinsky và Williams – Các thiệt hại trong Luật đầu tư quốc tế (Viện Luật so sánh quốc tế của Anh, năm 2008)

“Việc chỉ tồn tại tranh chấp về số tiền bồi thường không bị coi là tước quyết sở hữu bất hợp pháp”

Moarboe – Tính toán bồi thương và thiệt hại trong Luật đầu tư quốc tế (Oxford UP, năm 2009)

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

- Hướng dẫn của Ngân hàng thế giới

“Việc xác định giá thị trường có thể chấp nhận nếu được thực hiện trên cơ sở nhất trí của Nhà nước và nhà đầu tư hoặc của một tòa trọng tài hay một tổ chức các bên chỉ định.”

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

“Sự tước quyền sở hữu chỉ chờ đợi bồi thường thỏa đáng phải được coi là tước quyền sở hữu hợp tác có điều kiện, chính xác là do tòa trọng tài giải quyết vụ việc sẽ xác định và phán quyết về khoản bồi thường này.”

“Hiện tại, nhà nước không tìm cách tước quyền sở hữu tài sản mà không có bồi thường.”

“Giá trị là một vấn đề mà cả Venezuela và Barbados, với tư cách là các bên tham gia hiệp định BIT, ủy thác cho Tòa trọng tài theo tinh thần thống nhất tại Điều 8 của Hiệp định.”

b. Hợp pháp hay bất hợp pháp?

Việc tước quyền sở hữu phải:

“vì mục đích công liên quan đến nhu cầu nội bộ của bên tham gia hiệp định”

“trên cơ sở không phân biệt đối xử”

“bồi thường nhanh chóng, đầy đủ và hiệu quả”

= TƯỚC QUYỀN SỞ HỮU MANG TÍNH HỢP PHÁP

c. Các nguyên nhân khác của hành động

- Việc vi phạm các tiêu chuẩn về đối xử công bằng và thỏa đáng của Hiệp định.
- Các biện pháp áp đặt hoặc phân biệt đối xử.
- Vi phạm điều khoản Đối xử quốc gia.

“Tòa trọng tài đã xem xét và bác bỏ cáo buộc rằng các biện pháp của Venezuela là phân biệt đối xử sau khi thảo luận về tính hợp pháp của hành động này.”

“Cáo buộc về đối xử công bằng và thỏa đáng không bổ sung thêm gì cho việc xem xét của Tòa về vấn đề trách nhiệm và mức độ thiệt hại.”

d. Khoản bồi thường

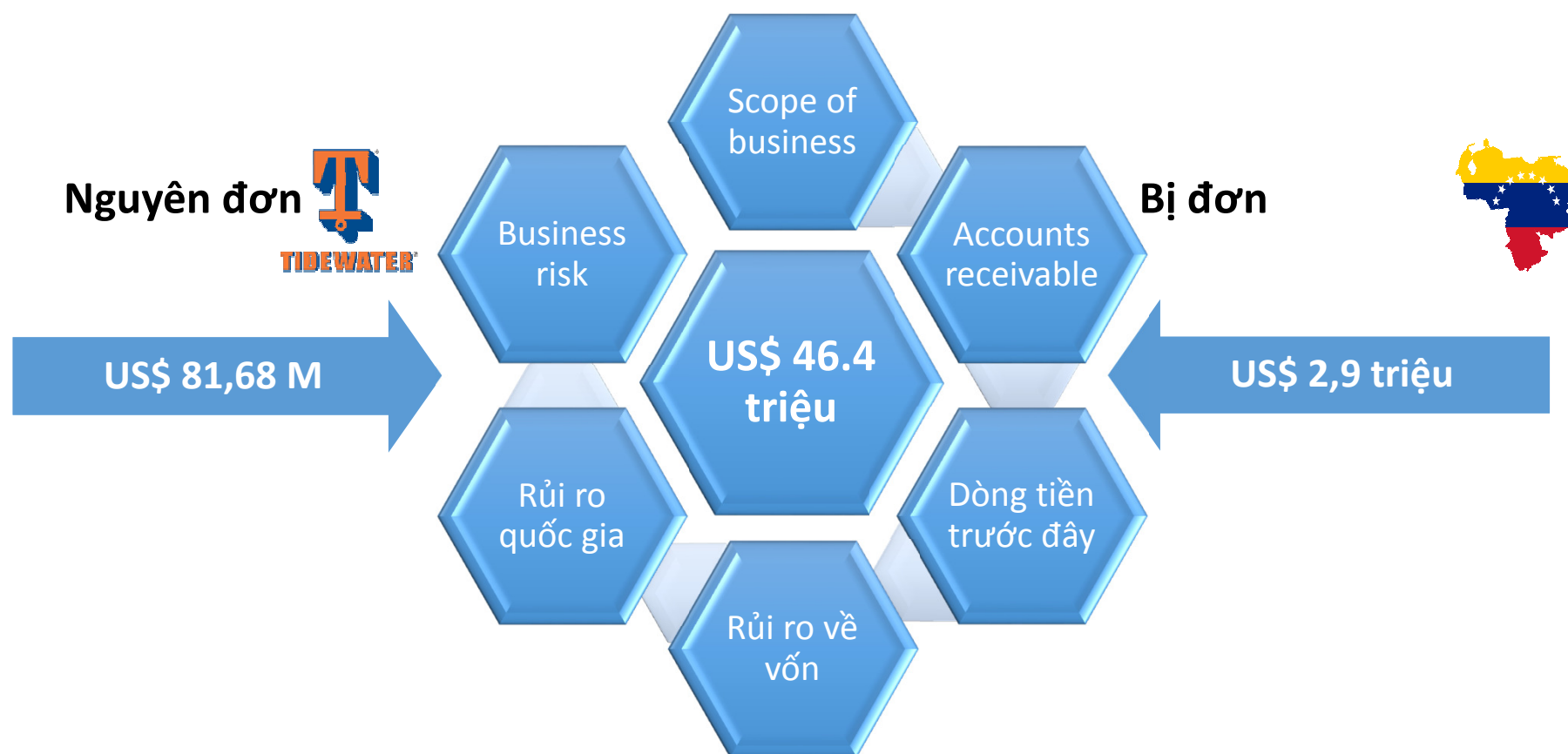
Điều 5(1) trong BIT giữa Barbados-Venezuela:

*“Khoản bồi thường sẽ tính theo **giá thị trường** của khoản đầu tư bị tước quyền sở hữu ngay trước khi trưng thu hoặc trước khi việc sắp tước quyền sở hữu được công bố rộng rãi”*

Phù hợp với Hướng dẫn của Ngân hàng thế giới

d. Khoản bồi thường

Giá trị tính trước của SEMARCA

Đề cương bài trình bày

1

- Số liệu thực tế

2

- Vấn đề pháp lý được các bên nêu ra

3

- Các vấn đề pháp lý chính phải quyết định

4

- Kết luận

4. Kết luận

- Việc thanh toán chậm khoản bồi thường không khiến cho hành động tước quyền sở hữu tương ứng trở nên bất hợp pháp.
- Các điều khoản về tước quyền sở hữu trong các BIT phù hợp với hướng dẫn của WB sẽ dẫn tới một quy chế thống nhất về bồi thường khi tước quyền sở hữu.
- Tác động của việc Venezuela rút khỏi ICSID vào tháng 1/2012.
- Khả năng bãi bỏ một phần phán quyết.

XIN CẢM ƠN

Liên hệ :

Ban quản lý Dự án EU-MUTRAP

Phòng 1203, Tầng 12, Khu Văn phòng, Tòa tháp Hà Nội,

49 Hai Bà Trưng, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (84 - 4) 3937 8472

Fax: (84 - 4) 3937 8476

Email: mutrap@mutrap.org.vn

Website: www.mutrap.org.vn

(Tài liệu hội thảo được đăng trên trang Web này)